

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 21 mars 1941 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag å tilläggsstat II till understöd åt fiskare.

I en till riksdagen den 28 februari 1941 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 126, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 å driftbudgeten under nionde huvudtiteln till Understöd åt fiskare anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas nedan, hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet.

1934 års riksdag (prop. nr 262; r. skr. nr 342) anvisade för budgetåret 1934/35 ett reservationsanslag å 750,000 kronor till understöd åt fiskare, som på grund av fiskerinäringens tryckta läge råkat i ekonomiska svårigheter och för sin försörjning befunno sig i trängande behov av bistånd. I anledning av inom riksdagen väckta motioner (I: 116 och II: 225) uppförde 1938 års riksdag (skr. nr 198) å riksstaten för budgetåret 1938/39 ett reservationsanslag av 42,000 kronor till dylikt understöd. Härefter ha för ändamålet anvisats anslag dels å tilläggsstat för budgetåret 1938/39 med 50,000 kronor, dels å riksstaten för budgetåret 1939/40 med 50,000 kronor och å tilläggsstat för samma budgetår med 100,000 kronor, dels ock å riksstaten för budgetåret 1940/41 med 50,000 kronor. För sistnämnda budgetår har vidare å allmän beredskapsstat upptagits ett förskottsanslag å 150,000 kronor till understöd åt fiskare. Slutligen har å riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisats ett reservationsanslag av 50,000 kronor för ifrågavarande ändamål.

Bestämmelser angående användningen av förevarande anslag ha meddelats i kungörelsen den 15 juni 1934 (nr 281) angående anslag av statsmedel för beredande av tillfälligt understöd åt fiskare, ändrad genom kungörelse den 23 februari 1940 (nr 110).

Efter redogörelse för, utom annat, framställning från lantbruksstyrelsen har *departementschefen* i ärendet anfört följande:

»Vår fiskarbefolkning, som redan under föregående år ganska allmänt fick sin ekonomiska ställning svårt rubbad till följd av såväl den stränga vintern med dess kraftiga isbildning vid kusterna som den med stormakts-

kriget sammanhängande avspärrningen från vissa fångstmöjligheter, ha av ännu en osedvanligt sträng vinter tvingats till överksamhet under en betydligt längre tid än vanligt. Detta förhållande torde utan tvivel komma att medföra, att fiskarena på många håll i landet försättas i en mycket bekymmersam situation. Då såsom i det föregående anförts endast ett mindre belopp återstår av det anslag som beviljats för hjälpverksamhet på ifrågavarande område, synes det angeläget, att staten snarast möjligt ställer ytterligare medel till förfogande för mötande av det ökade hjälpbehov som enligt vad nyss sagts kan förutses. I enlighet med lantbruksstyrelsens förslag vill jag förordna, att å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår äskas ett reservationsanslag av 100,000 kronor för ändamålet.

Såsom framhållits av de myndigheter, vilka yttrat sig i detta ärende, är det av största vikt, att fiskarena bringas hjälp med all möjlig skyndsamhet. Alla åtgärder som äro ägnade att, utan alltför stor rubbning av huvudgrunderna för ifrågavarande hjälpverksamhet, göra verksamheten mera effektiv synas därför böra tagas under omprövning av Kungl. Maj:t i samband med utfärdandet av föreskrifter rörande anslagets disposition. Härvid torde särskilt böra övervägas lämpligheten av att i någon form införa av lantbruksstyrelsen ifrågasatt förfarande med förskottsutbetalning av understöden genom länsstyrelsernas försorg. En förutsättning för tillämpandet av ett dylikt förfarande bör dock vara, att Kungl. Maj:t fastställer grunderna för dessa förskottsutbetalningar. Jag torde få erinra om att Kungl. Maj:t förut denna dag på min föredragning till länsstyrelsens i Göteborgs och Bohus län förfogande från anslaget till Understöd åt fiskare ställt ett belopp av 6,000 kronor för att länsstyrelsen därav må kunna förskottsvis tillhandahålla behövande kommun medel för utlämnande av understöd till fiskare inom kommunen. Kungl. Maj:t har i förevarande beslut angivit vissa grunder för beloppets disponerande för förskottsutbetalningar ävensom anmodat länsstyrelsen att omedelbart vidtaga erforderliga åtgärder för att hjälpaktionen icke skall bli onödigt fördröjd.»

Såsom departementschefen anført har fiskarbefolkningen på många håll i landet till följd av den stränga vinterns kraftiga isbildning och den med stormaktskriget sammanhängande avspärrningen av fiskevattnen försatts i stora svårigheter. I likhet med departementschefen finner därför utskottet det angeläget, att ytterligare statsmedel ställas till förfogande för mötande av det ökade hjälpbehovet bland fiskarena samt att medelsfördelningen ombesörjes på sådant sätt att bistånd kan lämnas med den skyndsamhet, som förhållandena påkalla. I sistberörda avseende torde erinras om att utskottet vid tidigare behandling av anslagsäskande för understöd åt fiskare förutsatt, att Kungl. Maj:t skulle beakta de möjligheter, som kunde erbjuda sig för att tillgodose det från fiskarehall framförda önskemålet om snabbare utdelning av ifrågavarande understöd.

Utskottet.

Vad departementschefen föreslagit beträffande anslagsanvisning för ändamålet samt förskottsutbetalning av understöd från anslaget tillstyrkes av utskottet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må å tilläggsstat II till riksstaten för budget-
året 1940/41 å driftbudgeten under nionde huvudtiteln till
Understöd åt fiskare anvisa ett *reservationsanslag* av 100,000
kronor.

Stockholm den 21 mars 1941.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 16.
